

Sopron és az 1848-49-es szabadságharc Online-séta

Csatkai Endre így írt az eseményekről:

„Ne várjunk hősi képeket! Sopron az ország nyugati sarkában fekszik. 1848-ban sem játszott olyan szerepet, ami döntő lehetett volna az egész ország sorsára. Lelkesen átvette a hatalmas lökést, ami Pozsonyból és Pestről indult ki és egy test, egy lélek volt a magyarsággal. Hanem itt volt Bécs közelsége. Az ősök története óvatosságra intett. Szívben mindig a felkelőkhöz húzott már a korábbi évszázadokban is.”

Vannak azonban olyan események, személyek, amikre büszkén emlékezhetnek a soproniak. Ezen a szép tavaszi ünnepen kalandozásra hívunk mindenkit (családdal, vagy barátokkal). Reméljük, sok új ismeretet is szereznek!

A szükséges információk a városi séta alatt, ill. internet-használattal és a városi könyvtár felkeresése során megszerezhetők. A könyvtárban látható „mini kiállítás” is segít a kérdések megválaszolásában. Szelfi a séta alatt tetszés szerint készülhet, mi örülnénk neki és szívesen megosztanánk oldalainkon.

Feladatok:

1. Petőfi tér

Kitől származnak az alábbi sorok:

„Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag,
Te a népek hajnalcsillaga!...
Megviradt, fölébredett a föld, fut
A hajnaltól a nagy éjszaka.”

A költő neve: _____

Hogyan kötődik a költő városunkhoz?

Mi őrzi Sopronban az Ő emlékét?

2. Sopron értékes forrásokkal rendelkezik a forradalom és szabadságharc időszakáról, három krónikaíró feljegyzéseit is ismerjük.

A legjobban értesült és a legtárgyilagosabb krónikás így adott hírt a forradalomról: "március 14-én a pozsonyiak ünnepet ültek, mely Magyarország történetébe jubileumi ünnepként kell hogy bevonuljon. Tudniillik a magas karok és rendek által elhatározott valamennyi pontokkal, március 13-án küldöttséget menesztettek Bécsbe az uralkodóhoz, amely pontokat az uralkodónak megerősítésre előterjesztettek, és amelyek megerősítésre is kerültek. Es a legszebb remények látszanak teljesülni, mivel most jött el az az idő, amelyért Magyarország már évszázadok óta dolgozik.”

Ki volt a krónikás?

Ki volt a másik két krónikairó? Segítségül eláruljuk „foglalkozásukat”: egyikük a Szent Mihály templom sekrestyése, a másik személy a nemzetőrség káplánja volt.

3. Széchenyi tér

A reformkor meghatározó alakjának szobra áll itt. Ki Ő? Milyen szerep jutott neki 1848 márciusa után a helyi és az országos politikában?

4. Líceum, Széchenyi tér 11.

Közismert volt az iskola felvilágosult és hazafias szelleme, az ott folyó oktatás magas színvonala és a reformkort előkészítő nyelvi-kulturális mozgalomban rangos szerepet vivő Magyar Társaság működése. Aligha véletlen, hogy a soproni liceum növendékei közül többen is kiemelkedő szerepet játszottak 1848-1849 eseményeiben.

Murmann Sámuel emléktábla (Kutas László alkotása) az iskola udvarának falán látható.

A Besenyő utcából nyílik a róla elnevezett utca.

Milyen szerepet játszott Murmann Sámuel az 1848/49-es eseményekben?

5. Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ, Liszt Ferenc utca 1.

Március 26-án a városi Casino nagytermében választották meg - az országos törvény kihirdetéséig – az ideiglenes nemzetőrségi tisztikart. Főparancsnok: Széchenyi János, szárnysegédei: Konkolyi Ignác és Batthyány László, tábori ügyész: Frank Márton, számvevő: Ihász Rudolf. Ekkor Kolbenheyer Mór evangélikus lelkész gyújtó hangú beszédben állt ki a szólásszabadságért.

Az épület falán Hillebrand Vince emléktábláját helyezték el, aki 1848-ban lovas nemzetőrként szolgált.

6. Széchenyi palota, Széchenyi tér 1-2.

A 1848. március 14-én a katonaság hirtelen Bécsbe vonult. A pozsonyi események híre már március 15-én estefelé megjött Sopronba is, Széchenyi Lajos János nevű fia (Széchenyi István unokaöccse) érkezett és hozta meg. A városban nagy öröm támadt és a licista diákok fáklyát szereztek, mintegy 80-at és úgy vonultak a palotához. A fiatal Széchenyi szívesen lejött az emberek közé és elismételgette az eseményeket, igen "leereszkedő" volt, jegyzi meg a krónika, sőt testvérnek nevezett mindenkit. Beszámolóját több ezres tömeg hallgatta. A gróf ismertette a 12 pontot és a diéta határozatait.

7. Pannónia Étterem, Várkerület 75.

1848-ban milyen épület állt a mai szálloda helyén és milyen esemény helyszíne volt?

Március idusától a házfalakat óriási méretű, kétnyelvű feliratok ékesítették: a hirdetések az országgyűlési követválasztásokra hívták fel a figyelmet és a haza javára közadakozásra szólítottak fel. A helybeliek több ezer forintot gyűjtöttek össze, ami igen szép eredménynek számított.

8. Hátsókapu utca 2. ("zöld-ház") Caesar-ház, vagy Ihász-ház

Ebben a házban élt az Ihász család, Imre és fia Rudolf. Rudolf unokatestvére volt Ihász Dániel, de Kőszeghy-Mártony Károly emléktáblája is itt található. Mindegyik személy korának jelentős szereplője volt. Melyiküket nevezték "modern Mikesnek" és miért?

9. Frankenburg Adolf emléktábla - Szent György utca 24. (Haich Erzsébet alkotása)

Hogyan kapcsolódott Frankenburg Adolf életútja a reformkor nemzedékéhez?

10. Kolbenheyer Mór emléktábla - Templom utca 17. (Szakál Ernő alkotása)

Milyen módon "harcolt" Kolbenheyer Mór a forradalom és szabadságharc idején?

11. Megyeháza, Fő tér 1.

1848. április 19-én ünnepélyes megyegyűlést tartottak, a városháza erkélye fontos esemény helyszíne volt, kapcsolódva az országos eseményekhez. Mi történt itt?

A volt vármegyeháza nagytermében címerrel és törött karddal díszített márványtábla őrzi az 1848-49. évi szabadságharcban hősi halált halt 71 Sopron megyei honvéd nevét.

"1848 ÉS 1849 ELESETT SOPRON VÁRMEGYEI HONVÉDEK"
Ezzel az emléktáblával - mint azt olvashatjuk is - "nevüket a hálás megye megörökíti", így "némileg lerótt a kegyelet adóját". 71 hős neve szerepel itt. A leleplezési ünnepségre 1870. június 20-án került sor, ott volt Paur Iván, a szabadságharc őrnagya, Sopron megye neves tudósa és régésze is.

A következő kérdések megválaszolásában segít a könyvtár emeletén látható „mini” kiállítás. Nyitva tartási időben megtekinthető és az elkészült feladatlap a Helyismereti Gyűjteményben, vagy a Gyermekkönyvtárban leadható, március 19-ig.

12. A városban hol található még a forradalom és szabadságharchoz kapcsolható emléktáblák, szobrok?

13. A soproni temetők őrzik az 1848/49-es hősök hamvait. Kik, melyik temetőben nyugszanak?